

V R T E C.

Izhaja
1. dné
vsacega
meseca
na celej
póli in
stóji za
vse leto
2 gl.
60 kr.,
za pol
leta 1 gl.
30 kr.
av. vr.

Naroč-
nina se
naprej
plačuje
in po-
šilja u-
redništ-
vu v
Lingar-
jevih
ulicah
hiš. št. 1
v Ljub-
ljani.

Časopis s podobami za slovensko mladino.

Štev. 4.

V Ljubljani 1. aprila 1877.

Leto VII.

Kitica vijolie.

(Predslovje zbirki mojih pesnij za mladost.)

Otroci, na vrtec, vijolie je čas!
Najlepsih vam hočem nabirati jaz.
Cvetlice krasnejše imájo drugód,
V gredicah izbrane blešcé se ondód;
Visoko dvigújo ponosne glavé,
Ljudjé se jim čúde, gorkó jih slavé:
Za moje rastline, ubogi njih cvet
Nikoli nij vprašal, nij ménil se svet;
Pohlevne vijolice so od nekdáj,
Zakaj bi ne bile prezírane zdaj?
A vendar se ž njimi ponášati smem,
Ter tiho in skrivno vam, ljubčki, povem,
Da v srci so rastli cvetóvi vsi ti,
Od tamkaj sem njihove vzela kali,
Da sem je na prôstor vsadila svetál,
Ki jim se na vrteci je nežnem odbrál;
Da cvet zalivala sem z rôso zvestó,
Katerej preblagi izvôr je okó;
Da vedno skrbeča pazila sem nanj,
Gojila ga z hrano vonjívih le sanj;
Da solnca prosila sem čistih nebes,
Naj vsako ogreje zelenih peres,
Ter vdahne živjenja vijolicam moč,
Da slano morilno prebódo i noč;

Da trud moj o vás mi je vedno legák,
Da čut uživála sem rajsko-sladák,
Ko svétíl se vam je obrazek vesel,
Ko novo cvetlico je gledati jél.

Zdaj v kítico združen vijólie je broj,
Od mislij mu sladkih sem tkala ovój;
Nij čudo, če v rožnatej luči žari:
Pred duhom mislečím ste bivalí — vi!
In kar najgorkéjsih željá jaz gojím,
S cveticami, dragí, zdaj vam jih svetím!
To kítico náte, izbírajte cvet,
Kí srečo povekša mladóstnih vam let;
Iz duše iz zvéste poljublja vas vsak,
Ker žive ljubezni do vas mi je znák;
Naj slednji so vašega prime srcá,
Saj veste, da bil je i v srcí domá;
A pázite ná-nj mi, proseča želím,
Kadár pod vijólie gredíco zaspím! —

Lujisa Pesjakova.

V Ljubljani, meseca brézna 1877.

Ana, uboga vdova.

(Hrvatski napisal J. Ij. Varjačić.)

„O moje ljubo dete! velika nesreča nas je zadela . .!“ Tako je govorila uboga vdova Ana svojej hčerki Marijei na vežnem pragu seddeč, joka-joč in vzdihajoč.

„Zakaj, preljuba mati?“ vpraša Marijca.

„Zakaj?“ vprašáš me, ljubo moje dete, — „ali ne veš, da morda v tem hipu pridejo neusmiljeni ljudje grajščaka Sladovskega, da nama še to odnesó kar imave, ter naju pusté brez vsega, ker zaradi uboštva in bolezní ne morem plačati stanovanja.“

„Mati!“ reče Marijca, „ali ti ljudje nemajo človeškega srca? Mar misliš, da te bolno poženó iz hiše? Mati! ne, ne, to ne more biti, jaz je hočem prositi in ti jim poplašáš dolg, kadar zopet ozdraviš; potlej hočeve skupaj delati, bilo tudi najtežje delo, samo da naju pusté mirno živeti pod streho!“

„Dà, dà, delati hočeve skupaj . . . Ali glej Marijca, zdi se mi, da že gredó!“

„Kdo? mar misliš da pridejo že danes?“

„Na najino žalost, da!“ odgovori Ana ter otide z Marijco v hišo.

Uboga vdova se nij varala; ker za malo časa stopijo trije možje v sobo z raznimi papirji pod pázho. Prvi izmed njih vpraša Ano:

„Ste li vi vdova Ana Zapušnikova?“

„Sem,“ odgovori Ana.

„Na stanovanji ste dolžni 50 gold. gospodu Sladovskemu, grajščaku in gospodarju te hiše. Sodnija je izrekla, da ali precej plačate dolg ali vam pa vzamemo pohoštvo.“

„Pripoznavam, da sem gospodu dolžna omenjeni denar, a včeraj sem ga tudi prosila, da me počaka, dokler ozdravim, ker potlej si z delom zaslužim toliko, da poravnam dolg — ali —“

„Gospod vaše prošnje nij uslišal,“ seže jej v besedo drugi.

„Žal mi je; ali jaz družega ne smem storiti nego to, kar mi sodnija ukazuje . . .“ reče zopet prvi ter začne zapisovati vdovine stvari.

Obupno upira Marijca svoji mili očesci zdaj na može, zdaj na jokajočo mater. Vse bi rada storila, da bi le mater mogla rešiti iz tolike nadloge. Ali kaj hoče govoriti uboga sirota, ko ima gospodar tako trdo in neusmiljeno srce, da niti ne čuti britkosti svojega bližnjega. Ana in Marijca se utolažite ter v gorkejši molitvi prosite Boga za pomoč v tej velikejši sili.

Vso noč nijste zatisnile očesa; neprestano ju je skrb morila, kako bi rešile svoje majheno imetje.

Družega jutra stopi človek v hišo, oblečen kakor sodnijski služabnik, ter reče vdovi, da bi šla s svojo hčerjo h gospodu sodniku.

V prvi hip se Ana prestraši tega povabila, a pozneje se ga razveseli, misleč, da se je vsaj sodnik usmili, ko mu pové svoje nadloge in težave.

Otode torej mirno in ponižno k sodniku.

„Vi ste vdova pokojnega Zapušnika?“ vpraša sodnik Ana, ko je predenj stopila.

„Sem, gospod,“ odgovori Ana.

„Dokler je še Zapušnik živel, dobro se vam je godilo in siromaštva nij bilo videti v hiši — a on je umrl ter vam zapustil nekoliko premoženja — in vi, da ste zdaj sirota? Kako bi to moglo biti? Ali ste tako hitro pognali lep imetek?“ govoril je sodnik.

„Dopustite, gospod sodnik, da vam odkritosrčno povem, kaj je naju dovedlo do tolikega uboštva.“

„Govorite žena, govorite,“ reče sodnik, „in ako je v mojej moči, da popravim, kar se vam je znabiti po krivici zgodilo, verjemite mi, da se bodem potezal za vas kakor dober in pošten človek.“

„Po smrti mojega pokojnega moža,“ pripoveduje Ana, „pride k meni mlad človek, ki je bil že poprej velik prijatelj našejši hiši, ter me prosi, da mu posodim denarjev, ker jih ravno zdaj silno potrebuje. Ker sem znala, da je človek pošten, nijsem mu odrekla prošnje in posodila mu sem takójtisoč goldinarjev, katere mi je moj pokojni mož zapustil. Človek mi obljubi, da mi ves ta znesek z obresti vred pošteno vrne najdalje čez leto in dan. A preteklo je leto, in človek nekam otide, da jaz sama nijsem znala kam! Pozneje sem slišala, da je vse denarje zapravil pri nekem nesrečnem podvzetji, ter se iz obupnosti podal k vojakom, kjer je padel v boji s sovražnikom . . . Bog mu naj odpusti grehe in se usmili njegove uboge duše! Od tega časa se meni in mojej hčeri slabo godi. Jaz sem bolna in si ne morem ničesar zaslužiti z delom, a moja hči je še preslaba za težaška dela — iz tega lahko spoznate, da sve siroti! . . .“

„In vi žena še celó mólite za dušo tacega človeka, ki duše niti imel nij, ko vas je tako zvito prekanil,“ reče sodnik.

„Da, molim zanj, gospod,“ reče Ana, „kajti glas božji pravi: mólite tudi za svoje sovražnike, kateri dobivši odpuščenje za svoje grehe, pomagajo tudi vam v nebesih s svojo molitevjo.“

„Mati!“ reče veselo Marijca, „tudi jaz molim za vsacega človeka, posebno pa za vas, da bi vam Bog skoraj podelil ljubo zdravje, da bi mogli zopet delati in svoj dolg poravnati . . .“

„O ti dobro dete!“ reče ganjeni sodnik, „dolg je že plačan — ne govori dalje o tem; jaz hočem skrbeti za tebe in za tvojo mater, ter upam, da vama skoraj olajšam vajino revno življenje. — A zdaj idite zopet mirno domov . . .“

Sodnik je bil mož beseda ter je prevzel skrb za ubogi siroti. Ana je zopet ozdravela, in sodnikova gospa jo vzame k sebi, da jej pomaga pri različnih domačih delih. — Marijca je hodila v šolo s sodnikovim sinom Zlatkom, kjer sta oba vrlo dobro napredovala.

Leto za letom preide — a otroka sta postajala vedno večja in starejša, ljubeča se kakor brat in sestra. Srečni so bili zdaj njiju stariši — a naj-srečnejši takrat, ko je dala Marijca svojo roko Zlatku v zakonsko zavezo. Srečno in zadovoljno sta živela v družbi svojih starišev dolgo in dolgo!

Nadloge in križi so temne noči,

Da potlej za njimi nam lepše svetli.

Poslovenit Ie. T.

Čudovita gora.

(Národnía pripovedka; preložil iz rusk. J. Volkov.)

Bila sta dva brata; jeden bogat a drugi siromašen. Bogati nij hotel svojemu bratu, živečemu v največjej revščini, dati ničesar niti mu kako drugače pomagati. Necega dne se odpravi siromašec v gozd po drva. Ko si jih dovolj nabere, vrne se domov — premišljajoč veliko revščino in nadlogo, ki tare njega in njegovo družinico. Ves zamišljen v globoke skrbi koraka vedno naprej, a slednjič izgreši pravi pot. Dolgo je krecal sem ter tjà po gozdu, a vse zaman, — pravega pota vendar ne najde.

V srce ga zabolí, ko se spomni, da mu otroci domá zmrzujejo in od gladí hirajo, ker nemajo polenca, da bi si peč zakurili, niti hleba, da bi si glad utésili (utolazili.) V tem žalostnem položaji zaželf: o ko bi si jedenkrat samo toliko mogel pridobiti, da bi imel s svojo družinico za potrebo živeža in obleke! Gredóč zamišljen po gozdnem potu ugleda pred seboj neobrasteno „plešasto goro.“ Zeló se je razveseli, ker take nij še nikoli poprej videl. Zatorej postoji nekoliko, da si jo ogleda. A kmalu začuje nekak šum in rožljanje po gozdu. Prestrašen skoči na stran in se skriva za široko hrastovo drevo. Zdajci se mu prikaže in približa dvanajst velikanskih razbojnikov. Siromašec je bil od straha skoraj na pol mrtev, videl je bajé užé smrt pred seboj. Ko se pa ozrè in vidi, da gredó razbojniki naprej mimo njega, bilo mu je nekako laže pri sreí, ter radovedno gleda za njimi. Razbojniki se vstopijo pred plešasto goro in zakličejo: „gora Šakana, gora Šakana, odpri se!“ — in gora se odprè. Ko so pa razbojniki otišli vanjo, zaprla se je zopet. Ne dolgo potem pridejo zopet nazaj ter nesó polne vreče na ramah. Vstopijo se znovega pred plešasto goro in zakličejo: „gora Šakana, gora Šakana, zapri se!“ in gora se takój zaprè. Nij bilo več sledú niti kje so šli v goro niti kje so nazaj prišli. Vseh dvanajst je otišlo s polnimi vrečami na plečih, a za njimi je listje čudno zašumelo in zemlja je votlo zabobnela.

Ko so bili razbojniki užé daleč, stopi siromašec izza drevesa ter krene bližej, da vidi, kaj je vendar tam v sredi plešaste gore. Dospevši tjà, zakliče: „gora Šakana, gora Šakana, odpri se!“ in gora se takój odprè pred njim.

Zdaj stopi noter in ugleda veliko podzemeljsko votlino napolnjeno s srebrom in zlatom; a še dalje naprej vidi mnogo biserov, demantov in družih dražih kamenov. Siromak ves iznenadjen tacega prizora sam ne vé, ali bi si vzel nekoliko od velicega zaklada ali ne. Naposled si vendar napolni žepe s srebrom in zlatom; družih dragocenosti se ne dotakne. Vrnivši se iz gore vnovič zakliče: „gora Šakana, gora Šakana, zapri se!“ in gora se je takój zaprla. Kmalu je našel pravi pot in se podal z veselim srcem proti dómu.

Zdaj je bilo siromaku lahko, da je sebi, ženi in otrokom kruha in obleke kupil, v bogajme dajal, ubožcem pomagal ter zadovoljno in srečno živel.

Ko mu pa čez nekaj časa srebro in zlato poteče, poprosi svojega bogatega brata, da mu posodi mérico. Ta mu jo dá, in siromak gre zopet k plešastej gori ter si prinese polno mérico srebra in zlata; — a nij se dotaknil družih dragocenosti. Predno gre tretjič po zakladov v plešasto goro, pošlje vnovič po mérico. Bogatin se je užé dalj časa čudil bratovemu premoženju, a nij mogel zvedeti, kako je tako naglo obogatel; bil je pa tudi zeló radoveden, kaj li meri z njegovo mérico. Hotel se je o tem prepričati, zatorej prevleče dno v merici z raztopljeno smolo. Ko brat posojeno mérico nazaj pošlje, pogleda bogatin naglo na dno in na svoje veliko veselje zapazi prilepljeni cekin! Čez nekaj časa se poda k svojemu bratu in mu reče: povej mi brate, kaj li vendar meriš z mojo mérico? Brat mu odgovori: „žito!“

Bogatin si pa na tihem misli: jaz užé vem, da ti meriš in braniš cekine, zatorej bom še malo počakal, da zopet pošlješ po mérico. A brata siromaka nij bilo dolgo po mérico in bogatin je bil vedno bolj radoveden, zatorej gre zopet k bratu in mu reče: „brate, povej mi, kaj si prejšnjekrat meril z mojo mérico?“ Ko mu pa ta zopet odgovori, da je méril žito, pokaže mu bogatin zlat denar, katerega je našel na dnu svoje merice, ter mu zagrozi: „ako mi ne poveš resnice, ovadim te pri sodnji!“ Brat mu zdaj vse odkritosrčno pové o znanej plešastej gori in velikih zakladih, ki so skriti v njej. Bogatin hitro vpreže konje in se popelje tjà, namenivši se popléniti vse zaklade, ki ležé v gori. Ko pride tjà, zakliče: „gora Šakana, gora Šakana, odpri se!“ in gora se mu takój odprè. Šel je v podzemeljsko votlino premisslajajoč, kaj bi si vendar vzel od mnogobrojnih tu nakupičenih zakladov. Naposled si nabere dragih kamenov, kolikor jih je nesti mogel. Užé se hoče vrniti; a ker je bilo njegovo srce in vsa njegova misel le pri zakladih, — pozabil je pravo zvanje in je zaklical: „gora Ša Vana, gora Ša Vana, odpri se!“ Ker je bil ta klic napačen, ostala je gora zaprta. Zeló se prestraši in ne more se več spomniti pravega klica. Vsi nagrabljeni zakladi mu ne pomagajo nič. Na večer se pa gora odprè in vanjo stopi dvanajst razbojnikov, ki so se zeló razveselili, ko ugledajo bogatina. „Si li tudi ti tukaj, brate?“ rečejo mu. „Mar misliš, da ne vemo, da si bil užé dvakrat tukaj? Škoda le, da te nismo užé poprej dobili. A zdaj nam ne uideš več!“

Bogatin pripoveduje, da nij bil on, nego njegov brat, ter prosi, da bi ga izpustili, ali vse njegove prošnje so bile zaman in ne rešijo ga pogube, — razbojniki ga ubijó.

Tako tudi zvijačen in neusmiljen človek ne najde pravega usmiljenja. Nevošljivec in nenasitljiv lakomnik je našel pogubo mesto bogatstva!

Dragutin Rakovac.

V hrvatski književnosti je z zlatimi črkami zapisan Dragutin Rakovac, ki se je rodil 1. novembra 1813. l. v Vugrovci na Hrvatskem. V jeseni 1821. l. pride v latinske šole v Zagreb, kjer je izvršil prve tri, a ostale gimnazijske razrede v Varaždinu. Pozneje pride zopet v Zagreb v pravoslovne šole ter postane 1831. l. bilježnik banskega stola.

Užé dijak se je priljubil ne samo svojim továrišem, nego vsacemu, kdor koli ga je poznal, ker je bil z vsacim prijazen, posebno ljubeznjiv in z bistrim umom nadarjen. Kadar nij imel šole, nikoli nij tratil časa s pohajkovanjem po ulicah, kakor to žalibog delajo premnogi dijaki, nego doma je bil in čital lepe knjige ter poskušal, da tudi kaj napiše. In tako so bile užé 1832. l., tedaj v 19. letu njegove starosti, nekatere njegove stvari v javnih listih tiskane. Njegovo prvo slovstveno delo so bile pesni žalostinke na grobu nekaterih njegovih umrlih prijateljev.

Dragutin Rakovac je začel delati na slovstvenem polji ravno v ónej dobi, ko je začela na Hrvatskem narodna zavest napredovati. Leta 1835 je začel dr. Ljudevit Gaj izdajati „hrvatske novine,“ in „Danico hrvatsko, slavonsko in dalmatinsko.“ Dragutin Rakovac je bil prvi sodelavec in pomočnik

pri omenjenih časopisih.

Bila je takrat žalostna doba za naše brate Hrvate. Hrvatskemu jeziku, ki je bil tedajnim učenjakom nekaj nenavadnega in novega, posmehovali so se mnogi, in pošlah so celó zasramovalitacega, ki se je upal hrvatski govoriti. Takrat se je namreč po Hrvatskem v učenih krogih govorilo

večjidel samo po latinsko, zatorej še dandanes nekateri stari Hrvatje, ki so v onej dóbi v šolo hodili, bolje govoré latinski nego li hrvatski. Lehko si mislite otroci, da v takih žalostnih okolnostih je le malokdo stopil v kolo vrlih hrvatskih narodnjakov. Nu Dragutin Rakovac se nij bal nobenega zasmehovanja ter je delal pridno v omenjenih časopisih, vabéč hrvatsko mladino v kolo narodnih pisateljev.

Rad bi bil dobil učiteljsko službo na pravoslovni akademiji zagrebški, a to samo zaradi tega, da bi bil še bolj mogel delovati v prid hrvatske mladine. Leta 1836 otíde v Pešto in naredí izpit za izpraznjeno učiteljsko mesto.

Ali Magjari mu nijso hoteli izpolniti njegove želje ter so poslali v Zagreb na izpraznjeno učiteljsko mesto svojega človeka, Magjara Paulerja. A zaradi tega Rakovac nij prenehal delati in pisati za svojo domovino.

Leta 1841 so ustanovili hrvatski rodoljubi „gospodarsko društvo,“ katero še dandanes obstoji in na gospodarskem polji vrlo dobro napreduje. Dragutin Rakovac, med ustanovniki tega društva, bil je izvoljen za prvega tajnika. Pod njegovim uredništvom je začel izhajati 1842. l. „Mesečni list hrvatsko-slavonskega gospodarskega društva“. Ta list je 1850. l. izpremenil svoje ime v „Gospodarske novine,“ katere je tudi Rakovac uređoval do svoje smrti. Na gospodarstvenem polji si je tedaj Rakovac pridobil neumrle zasluge.

Leta 1842 je začel s svojima prijateljema Stankom Vrazom in Ljudevitom Vukotinovićem izdajati „Kolo, članki za književnost, umetelnost in narodno življenje.“ V tem lepem listu je bil zopet Rakovac prvi in najboljši pisatelj.

Istega leta je Rakovac izdal „Mali katekizem za velike ljudi,“ knjigo, v katerej je razlagal, kaj je ilirstvo; a kmalu potem „Pesmarico,“ v katerej se nahajajo njegove najlepše pesni.

Kot pravemu rodoljubu bil je Rakovcu posebno priprosti hrvatski kmet pri srci, za katerega se žalibog še dandanes vrlo malo piše. V družbi z nekim vitezom Klinggrāfom, po rodu Prusom, ki je pa bil za hrvatski narod zelo navdušen, izdal je tri zvezke „Predavanja za kmeta,“ v katerih je vrlo mnogo lepega in koristnega napisano za hrvatskega kmeta.

Leta 1847. je začel Dragutin Rakovac izdajati na troške gospodarskega društva „koledar za hrvatsko ljudstvo,“ kateri se je ljudem tako prikupil, da se ga je preko 6000 odtiskov vsako leto razpečalo. Pozneje je na Hrvatskem zavladala nemščina, katera je tudi ta toliko koristni koledar uničila.

Narodni muzej v Zagrebu, kateri je zdaj že tako v lepem cvetji, delo je večidel Rakovčevega uma in rodoljubja. Kot tajnik „gospodarskega društva“ zbiral je vsakovrstno potrebno gradivo, vabil rodoljube, da tudi oni zbirajo prirodne in znanstvene znamenitosti, ter je darujejo omenjenemu društvu. Leta 1846, ko je bil kupljen „narodni dom“, začel je Rakovac resno misliti, kako bi se uredil „narodni muzej“. Stvari so bile po vseh kotih raznesene, treba je bilo ormar in drugih primernih shranilnic. Ker vlada v ta namen nij hotela nič dati, obrnil se je Rakovac zopet s svojo prošnjo do hrvatskega naroda. In res se je kmalu nabralo toliko novcev, da je bilo mogoče položiti temelj narodnemu muzeju. V tem rodoljubnem podvzetji so Rakovca podpirali Mijat Sabljar in Ljudevit Vukotinović.

Dragutin Rakovac nij hotel sprejeti nobene javne službe, ker se je v ónej dóbi zahtevalo, da javni služabniki zatajé svoje rodoljubje, a tega bi Rakovac ne bil storil za ves svet.

Kot pravi rodoljub je Rakovac umrl 22. novembra 1854. l., zapustivši žalostno vdovo in jedno hčerko. Svojo prelepo knjižnico in vse svoje rokopise je zapustil svojemu ljubimcu — narodnemu muzeju.

Otroci, Rakovac vam bodi v posnemo, kako je treba ljubiti svoj rod in svojo domovino!

Lisica zdravnica.

(Basen, iz Ruskega preložil A. R.)

Živéla sta mož in žena. Móžu iz rok uide grah in zletí pod tlák. Grah stvorí kál ter skóraj vzraste do stropa. Starec vzame sekiro, podere streho ter ízseka v stropu skvóžnjo (luknjo). Grahovo steblo raste, raste, ter priraste do neba. — Kako bi li mogel mož pogledati mu na vrh, kako natrgati sebi in žéni stročja? Misli ter zleze na grahovo steblo. Leze, leze, prileze do neba, ter ízséksi na nebu skvóžnjo, zleze v nebo. Čudno gleda: tam stojí vino, cvrtje, povitice in lonec kaše. Mož se najé, napije in leže spat. Naspí se ter potem zleze spet na zemljo in reče ženi: „starúha, oj starúha, kakšno življenje živé v nebesih! Vino, cvrtje, povitice ter na vrh še lonec kaše!“ „Kako bi li mogla jaz tja priti, dédec?“ „Sédi v meh in jaz te ponese.“ Starka zléze v meh. Mož prime meh sè zobmi in pleza v nebo. Leze, leze, leze, a starki se jame tožiti v mehu, in zato povpraša: „„ali je še daleč, dédec?““ „Daleč je še, starka!“ Zopet pleza, pleza, pleza. „„Ali je še daleč, dédec?““ „Na polu poti sva!“ Starka uže tretjič povpraša: „„dédec, ali bodeva skóraj?““ „Bodeva hitro tam,“ hoče reči mož, a tedaj zdrsne meh izmej zób in žena zletí v mehu na zémiljo ter se vsa pobije. Mož se doli spustí po grahovem steblu, pobere meh, pogleda vanj, a v mehu žena mrtva.

Mož od doma otide in gorko plače. Sreča ga lisica ter ogovori: „mož! kaj plačete?“ „Kako bi ne plakal? Žena se mi je ubila.“ „Molčíte! Jaz jo oživím.“ K nogam jej pade, rekoč: „stvorí mi to! Kolikor bode treba, plačam.“ „Dobro zakuri pod banjo, prinesí mešiček moke, lonec masla in starko, a sam stópi pred duri ter ne glej mi v banjo!“ — Mož zakuri pod banjo, prinese, česar je treba, in stópi pred duri. Lisica ide v banjo, zapre duri ter začne starki umivati kostí; a ne umiva, nego samo gloda jih. Starec povpraša: „kako je?“ „Uže se premika,“ reče lisica, glodáje ženo. Potem pobere kostí, zloží v kot in se zaklada z moko. Mož čaka, čaka, a potlej vpraša: „kako je uže, strijna?“ „Uže sedí“ odgovorí lisica, a sama se mastí z maslom. Ko lisica vse pospravi, reče: „zdaj odpri duri na stežáj.“ Mož odpre, a lisica puhne iz banje ter zbeží domóv. Starec vnide ter vidí same oglodane kostí pod klopjo, a moko in maslo pojédeno. Možíček ostane potem sam sameat.

Otročja velikonočnica.

Aleluja, otročiči!

Vsak prepevaj zdaj veselí;
Jezusa nij mej mrlíci,
Vstal je, pèkla nas otél.

Kakor nékdaj otročiče

On je rad blagoslovil,
Táko tudi zdaj nas kliče,
Da bi vsak za njím sledil.

Dajte malim priti k meni!
Zópet vse nas vabi zdaj;
Čísti so, nepokaženi,
Tákih je nebéski ráj.

Prihitimo pod zastávo
K božjemu učitelju;
Pojmo alelujo, slavo
Detskemu ljubitelju.

Aleluja! blagoslovi
Nas, o Jezus! prošimo,
Da goréči v dobi novi
Tebi zvésto slúžimo!

Gorali.

Gorali (Horali) se imenujejo kmetijski prebivalci in pastirji po visocih Karpatskih gorah v zahodnej Galiciji; po rodu so Poljaci. Njihovo glavno mesto je Novitrg, kjer imajo živahno kupčijo s platnom in ogrskim vinom.

Gorali so visocega krepkega života, bistrega uma in zelo delavnih rok. Za slabo vreme, za neugodna in težavna pota se niti ne zmenijo. Ker so utrjeni

v ostrem gorskem zraku, zató so zeló gbičnega telesa ter plezajo po najstrmejših gorskih robovih. Živé skromno in trezno. Zadovoljni so, da imajo le kosce ovsenjaka, če tudi prav suhega, kakor je kamen trd; a tudi tega bi stradali, ako bi si ne znali drugače služiti vsakdanjega hruha. Najrajše se pečajo s pripravljanjem desák in skodel. Nekateri izdelujejo tudi različno leseno orodje ter mizarijo izvrstno. — Moški se ogrinjajo v dolge rujave koce, ki se ne zapenjajo; robače (srajce) imajo debele brez ovratnika, ki je spenjajo z medenkami (mednimi sponami). Pas imajo usnjat; hlače dolge in bele, a na nogah opanke iz neustrojenih kož. Čez pleča jim visi usnjata torba. Goralí se po leti in zimi zmirom jednako oblečeni, ter kažejo gosli celó v najhujšem mrazu, ko vse škriplje pod nogami. — Ženske se oblačijo v belo platno. Od belega platna imajo robačo, sukňjo, pas in pečo, samo oprsnik je barvast. Obutalo imajo kakor moški; nekatere nosijo tudi rudeče ali rumene skórne. Dekleta si kitijo glave s pisanimi trakovi, a najrajše imajo, da so jim robače in rokavi lepo prešiti z barvastimi vrvicami. Okrog vratu nosijo brojanice (koralde). Sukňjo imajo rudeče ali pa modro ovrvceno.

Goralí so, kakor vsi pravi Slovanje, zeló gostoljubni, pošteni, priprosti in vztrajni. Radi pojó in plešó. Mnogi so tudi dobri vremenski proroki, kakor sploh vsi taki ljudje, ki živé v prostej naravi.

— d.

Krištof Šmid.

(Dalje.)

V Thannhausnu so se pokazali prvi cvetóvi Šmidove pisateljske delavnosti. Najpred je spisal zgodbe sv. pisma, ki so skoraj povsod znane. To je bilo 1801. leta. Potlej je dal na svetlo knjižico „Prvi nauk o Bogu.“ Ta mična knjižica je bila namenjena prvencem v šoli, ki so jo z velikim veseljem čitali. Kmalu potem so prišli na svetlo „Piruhi“, „Genovefa“ in različni drugi njegovi spisi, katerih mnogo je že tudi na slovenski jezik preloženo. Iz začetka je Kr. Šmid pisal povesti samó za šolsko mladino v Thannhausnu, katerej je ob nedeljah po poludne svoje rokopise na glas bral; še le pozneje jih je dal na občno željo svojih prijateljev v natis. Velik vtisek, ki so ga imele njegove povesti na nežna srčeca preljubih otrok, popisuje nam njegova učenka, katera med drugim to-le pripoveduje: „Željno smo vselej pričakovali, da se vrata odpró in naš preljubi prijatelj z rokopisom v roki stopi v šolo. Vse, kar nam je bral, nam je tudi primerno razlagal, in mí otroci smo ga kaj radi poslušali. Večkrat so bile pripovedke tako ganljive, da smo se otroci glasno jokali in naš prijatelj je bil primoran z branjem prenehati. Čas nam je tako hitro minul, da nismo vedeli kdaj in kako. Od nedelje do nedelje smo se že naprej veselili, da pride zopet nova povest na vrsto. Posebno nam se je dopadla prelepa povest o „Genovefi“ in „Cvetlični jrbašček.“ Včasi nam je bilo naloženo, da naj kako povest doma spišemo, in res je mnogo učenk „cvetlični jrbašček“ po več pól prav dobro iz spomina napisalo. A povesti, ki nam jih je Kr. Šmid ob nedeljah po poludne čital, niso nam ostale samo v spominu, nego mnogim dekletom so bile tudi vodilo v poznejšem življenji.“

Nekako zavzet se mora človek vprašati: kako to, da so te povesti, najpred v majhenej vasi spisane in šolske mladini braue, pozneje prodrle in se

razširile malo ne po vsej Evropi in tudi po drugih delih sveta? Nekaj posebnega mora biti v njih, ker jih mlado in staro s tako udanostjo in ljubeznijo bere. Kr. Šmidove pripovedi najdemo na severu in na jugu, v hiši bogatina in priprostej koči siromaka. A temu se nij čuditi, da so se njegovi spisi tako razširili po vsem svetu, ako se pomisli, da je Kr. Šmid pisal vse svoje spise priprosto, prav tako, kakor čuti, misli in govori nedolžna mladina in priprosto ljudstvo. Mnogi pisatelji za mladino so ga pozneje posnemali, a nobeden ga nij dosegel. Kdor hoče pisati za otroke in priprosto domače ljudstvo, treba da ima poseben dar zato od Boga že od rojstva.

Tvarine svojim spisom nij iskal in pobiral po neznanih tujih krajih, nego vzel jo je vselej iz obližja, dobro vedoč, da človeka najbolj mika in veseli to, kar ima in vidi okoli sebe. Vse njegove povesti so lepe podobe domačega življenja; v njih vidimo v najskrivnejši kotiček človeškega srca kakor v cvetično čašico. In ravno ta naravnost dopada, ter zanimiva človeško srce.

Po vseh njegovih povestih gleda milostljivo oko božje z nebeske višine in vidi se iz njih, da roka božja vlada človeško osodo. Podloga vsem tem idiličnim povesticam je sv. vera, katera nas vselej in povsod tolaži, hrani, opominja, posvečuje in osrečuje. To je ona čarobna moč, ki uname srce vsacega, kdor Šmidove pripovedi bere. Zatorej bodo Šmidove pripovedi ostale vedno svojina narodne književnosti, in njegovi prelepi spisi bodo še poznim vnukom tečno berilo, ki bode razveseljevalo otroke in starčke. Po vsej pravici se lahko reče, da je Kr. Šmid pokazal pravi pot pisateljem mladinske literature. Naj bi ga posnemali posebno naši slovenski pisatelji, kadar pišejo za našo mladino.

Skoraj celih dvajset let je preživel Kr. Šmid v Thannhausnu, kjer je v tem času tudi divjala viharna vojska, razdevajoča нравnost in vse lepe čednosti. Kr. Šmid je v teh zeló burnih časih živel zadovoljno, ter je izobraževal in vzrejal nežno mladino za boljše čase. A nenadoma ga doletí velika čast. Od bavarske kraljeve vlade je bil imenovan za okrajnega šolskega nadzornika na to in óno stran Mindla. Tudi profesuro estetike na vseučelišči v Dillingenu so mu ponujali, a nij je mogel prevzeti zaradi bolehnosti.

Leta 1816. je zapustil Thannhausen, v katerem je bil tako rekoč domač; dobil je od grofa Stadionna dobro faro Oberstadion na Virtemberžkem. Tudi tu je imel dve ponudbi: prvo za nrávstveni nauk na vseučelišči v Tübingenu, a drugo za vodjo duhovnišnice v Rotenburgu ob reki Nekarji; a nobene nij sprejel, ker je hotel ostati župnik ter tako s peresom, z besedo in dejanjem delati mladini v blagor in korist. V Oberstadionu, kjer je celih 12 let bival, dal je več lepih spisov za mladino na svetlo.

Leta 1826. je Ljudevit, kralj bavarski, poklical Kr. Šmida zaradi njegovih velicih zaslug in njegove delavnosti pri vzreji mladine na Bavarsko in mu je dal službo stolnega kapitularja v Augsburgu. Pri osnovi okrajnih šolskih nadzornij na Bavarskem je bil Kr. Šmid imenovan za prvega med udi okrajnega šolskega nadzorstva Gorenje-Donavskega okraja, a 1837. leta je kralj Ljudevit prvi tega z zaslugami bogatega moža ozaljšal s civilnim redom bavarske krone.

(Dalje prihodnjíc.)

Miško ozdravljen.

(Poslovenil Franjo Homški.)

Miško po dolgej in hudej bolezni zopet čvrst in zdrav, zapusti prvič stanovanje ter se poda vèn pod milo prosto nebó, da bi se radoval zdravja v solnčnej gorkoti prelepega pomladnjega dneva. Sladko se smehljá in neizmerna radost se mu bere v očeh.

„Oče, vseh ljudi!“ tako izpregovori njegovo hvaležnih občutkov preporno srce. „O ti vzvišeno bitje, ki razsojaš, naj li človek živi ali zapusti ta svet, ki je polhen nadlog in trpljenja. Moje srce je preporno slave in hvale! O da bi se ti mogel primerno zahvaliti za preveliko dobroto, da si mi ohranil ljubo življenje. Brez zavednosti sem ležal v trdeji posteljici. A ti si me, dobri Bog, pogledal in rekel: naj še živi, da se poboljša in postane dober deček. Da, da, poboljšati se, to je pač lep namen življenja! Moja duša bode vedno hrepenela po njem! Da bi dosegel ta lepi namen, podaril mi je dobri Bog zopet ljubo zdravje ter me povabil na polzko stezo človeškega življenja. Zdaj mi zopet jed diši, in moči, ki so me užé popolnem zapustile, vrnilo so se zopet v moje slabotno telo. A malo po malem so se vračale te moči, jednako prestrašenim ribicam, katere le polagoma plavajo nazaj v potok, iz katerega so jih pregnali hudobni dečki z drezalnicami in saki. Še le danes, ko me ljubeznjivi solnčni žarki, smehljajoče zelénje dreves in travnikov tako vabljivo kličejo in vabijo, še le danes se čutim dosti krepkega, da se podam prvič zopet v prosto naravo uživati toplih solnčnih žarkov in povsod izbujenega novega življenja. O prekrasno cvetje vesele pomladi! Tu tedaj stojim napolnjen s sladkimi čutili in zrém okoli sebe!

O kako lepo je vse okoli mene! Ona drevesa tam ozelenévajo, ta se razcvetevajo; travniki se oblačijo v marjetice, trobentice in mlado zelenje; plotove in ograje kinča prodirajoče listje. Ščinkovec si užé dela gnezdo na jablani; užé so prilezli pisani polžeki na vrh plota. Vse se oživlja k novemu življenju. Tudi jaz, o moj predobri Bog, tudi jaz sem se zbudil k novemu življenju. Hvala ti na veke, da si odvrnil za zdaj še smrt od mene, da me še nij pokosila, predno sem zrél za boljše življenje. O moj Bog, brez tvoje velike milosti, bi se zdaj ne radoval prihoda vesele pomladi. Zdaj bi užé ležal v mrzlej posteljici mirno spavajoč pod črno zemljo.

Ali, o radost, jaz še živim in uživam ogrevajoče solnčne žarke in na novo oživljeno naravno lepoto.

Kako prijazno užé cvetó tu ob potu pri malem mostu prelepe modre potočnice. Pozdravljen mi bodi mali most! Vselej sem se rad naslanjal na tvoje držaje, veselo gledajoč po dolgem ribnjaku in drobtinice metajoč mladim ribicam, ki so urno švigale po bistrej vodi. A zdaj užé dolgo nijsem videl svojih ljubeznjivih ribic, in moja roka jim užé dolgo nij drobila drobtinic. Nu, danes je hočem zopet pogledati, nežne živalce. O sladka radost! zopet se naslanjam ob držaje lesenega mostiča. Mirno igrajo ondi ob bregu veseli otroci v zelenej travi in si trgajo polne roke rumenih trobentic. In čuj! tu gori kliče potapljalce svojo senico ter pridno vesla preko duhtečega obrežja. A divja raca vzletí s strahom ter se spustí na kacem oddaljenem mestu v bičevje. In moje ribice tukaj spodaj, kje so? Glej, ondi kjer se izliva mali

potoček v stoječo vodo, zbrali so se, kakor v jeseni, selilni ribji sokoli na jednom samem pobrežnem mestu. Na polu skriti pod košatim zeliščem, okrepčavajo se v sladkosti tekoče vode. Mnogo jih je teh veselih in urnih plavalcev. A naj le pride pozna jesen, zopet bodo polnili moje mreže.

O kako prijetno bode takrat, ko se bodem zopet vozil v lahnem čolničku po bistrej vodici in po vrtečih se valčkih. To je, da sem zdaj še slaboten in mokrotne sopare bi mi še lahko škodovala. A vendar ne bode več dolgo tako trajalo in zopet se bodem radoval prijetnega življenja na vodi. Slabost po mojih udih kmalu mine in potlej pričnem zopet svoje veselo delovanje v prostej naravi.

O koliko veselja me čaka! Za vse to se mi je zahvaliti dobrotljivemu Bogu v nebesih! O ti predobri moj oče v nebesih, kako bi se ti vredno zahvalil, da si mi dal zopet ljubo zdravje in mi povrnil novih moči! Ne dopusti, da bi zamrlo v meni hrepenenje po čednostih in lepih lastnostih. Zboljšanje mojega mladega življenja mi bodi vedno pred očmi! Kadar pa dozorim za nebeško žetev, potlej o blagor mi, ako ti morem predložiti dobra dela v zahvalni dar za moje ozdravljenje in za vse tvoje dobrote; kako srečen bodem, ako mi zadoni tvoja milostiva beseda: novinec na polji srečnih, dosegel si namen svojega podaljšanega življenja! O prelepa nada! Vodi me tedaj oče vsih bitij, vodi me po pravem potu, po katerem hodèč postanem v resnici boljši ter samo dobra dela izvršujem!“

April, trobentica in mali zimzelen.

(Obraz iz narave.)

Če vetrastemu aprilu le trohico verujem, naj se zovem vse svoje žive dni „aprilov bedák.“ Ali je kateri izmed dvanajsterih mesecev tako zvít in hudoben kakor april? Vsaj ga je sama laž, prekanjenost in škodljivost!

April je tat; dostikrat ukrade mesecu maju najlepše dneve. Brezvesten zapravljujev in slepár je; od svojega naslednika si navadno izposodi blisek in grom ter mu vrne zató polno snega in ledú. April je nestanovitnež vseh nestanovitnežev; zdaj poletje mesto pomladi, zdaj zopet zima mesto pomladi, opóludne zelen in kmalu potem bel; april je lažnjiv vremenski prorok, ki večkrat obljubi lepo in rožnato jutro, a prinese nam često le dežja in blata; on je vetrova igrača, zdaj je dobrovoljen in gorák, zdaj zopet čmeren in mrzel, kakor ga ravno napihne veter; april je prevzetan baháč, sam nečimern, dela še druge, da so ošabni; ubozega ratarja pogostoma našémi z mnogovrstnimi redovi, zvezdicami in križci, to se zna, da s sneženimi.

Pri vsem tem si pa še celó misli, da je Bog si ga vedi kak imenitnež, ker si samo lepa in plemenita imena prilastuje.

Zove se „april.“ Kaj ne, to se glasi prav visoko in plemenito? To ime pride od latinske besede „aperire,“ ki pomeni „odpreti.“ Nó, res nam odpre marsikak popek, a kaj nam še odpre ta cigán? — Meh, poln samih mrzlih vetrov, ali pa vrečo, polno sneženih kôsmov. Zato se mu pa prav lepo zahvalimo, — s tacim nas je užé zima bogato preskrbela. Gospodje pratikarji ga imenujejo tudi „mali traven.“ A to je ravno takó, kakor da bi se mu posmehovali; kajti kolikokrat je ravno narobe, ker pokonča travnate kalí in druge rastline, da le z velicim trudom komaj popravimo njegov pregrešek.

Naj si bode temu užé kakor koli, to stojí, da je april hudomušen, zvít, čmeren, hudoben, drzovit, trmast, škodoželjen in maščevalen mesec. Jaz bi ga kar pahnil iz pratike, ako bi nam v teku svojega življenja ne prinesel lepih rudečih piruhov in bi poleg svojih napák ne imel tudi marsikaj dobrega in prijetnega na sebi. Vsaka reč ima dvojno stran: žalostno in veselo; tako tudi april.

Večkrat se nam dela prijaznega in milega, posebno kadar je dobre volje. Solnce pusti sejati, da nam je vroče kakor bi bilo po leti; vabi nas vèn iz hiše na trato, katero je oblekel v zeleno obleko; drevesa posuje z belim cvetjem in vzdrami vesele ptičice, da nam pojó mične pesnice. Vse to radi sprejmemo od njega in mu smo tudi hvaležni za te lepe darove. Zatorej si hočemo denes poviti venček iz cvetic, ki nam jih je prinesel april. A posebno si hočemo ogledati dva njegovih ljubljencov, ki sta: trobentica in mali zimzelen.

Tam pod hribcem, kjer se razprostira pisana livada, kjer izpod skalce žubori potoček, veselo skakljajoč med cveticami, tam je domovje naše trobentice. In ko zadehtí po naravi vonjava vesele pomladi, ko se veličastno vozi po obnebjí rumeno solnce, takrat priskačejo veseli otroci tjà na zeleno trato in prične se rajanje in nedolžno veselje. Zdajci se začnó slabi časi za trobentice. Vsaka ročica stega po njih in — oh! — glavca za glavec pada. A pridejo tudi vesele ure za naše trobentice; med rudečimi ustnami veselih otrok kažejo svoje lastnosti. Mladi umetelniki se kaj dobro obnašajo s trobenticami. To vam je pisk in vrisk! Vsak poskuša privabiti iz trobentic mične glasove, — vsak bi bil rad izurjen umetelnik! A marsikateremu nij sreča mila, in trobentica mu ne dá glasú, naj se še tako napanja. Trobentica nam oznanuje zmago pomladi — in zató jo z veseljem pozdravlja naše okó. To je njena notranja lepota. A tudi njena zunanost je lepa. Na mehkej, zelenej postelji lepo narezljanih listov sloní mična glavca, ki jo nosi tenko stebelce. Na zlatorumeni venčič prileté pridne bučelice srkat óno sladko rôso, s katero je trobentico napojilo pomladnje jutro. Tako daje trobentica tudi hranilnega sóka nežnim živalcam. A še drugih sladkosti hrani v sebi trobentica. Nje prijetno dišečo cvetje se rabi za čaj, dobro in zdravo pijačo. Tako ima trobentica mnogo mičnega in koristnega na sebi in lahko se ponaša pomlad s tako preljubo hčerko. A naša trobentica ima tudi mnogo bratcev in sestic, ki so pa raztreseni po celem svetu. Nekateri se ukradejo celó v gosposki vrt in se kaj radi zvržejo. Drugi se umaknejo iz nizke doline na visoke gore in pečine, kjer le pogorskim srnicam kažó svoje neizmerno lepo dišeče čvetove. Taka cvetica je naš „kranjski jaglec.“

A zdaj si oglejmo še drugo cvetko, ki se imenuje: mali zimzelen.

Ko je užé vse rastlinstvo padlo pod koso neusmiljene zime, ko je hrib in plan pokrit z belim snegom, — tedaj gleda še mali zimzelen s svojimi svetlimi peresci milo iz snega, kakor da bi obžaloval potrta drevesa, priče svojega rojstva in nežne cvetice sestrice svoje. In kaj bi tudi ne tugoval? Ista rosa je vse napajala, isti solnčí žarki so vse okrepečavali, a zdaj je zapuščen, — brez továriša mora životariti! — Nam pa je zeleni zimzelen v ostrej zimi porok pomladi, sladko tolažilo, da ne obupamo, ampak potrpežljivo preživimo žalostne dneve z veselo nado, da izpod snega vstane nova prerojena pomlad.

— In ko se res pri pomladnem klicu vzbudi narava v novej krasoti, — nam mali zimzelen poplača upanje in vsadi novo življenje v naša serca, kakor zelena oljkina vejica, ki jo je prinesel golobček Noetu v barko. V zelenem gozdu med grmovjem prebiva mali zimzelen. A od tú se preseli tudi v najlepše vrtove. To je res nežna cvetice — pravi kinč gozdom in lepota vrtovom. Tenko stebelce obdajajo svetlozeleni listi; lepi višnjavi cvet pa tiči za kakim listom, ki mu je zavetje pred ostrimi vetrovi. Kako lepo je, kadar gledajo iz temnozelenih trav krasne višnjave oči zimzelena! — A ne le zunanost, ampak tudi notranost te cvetice se je prikupila človeku. Kaj nam govori ta cvetice? Oj sladka tolažba nam je zimzelen, katerega zeleno, uponosno barvo ne vzame zima; zimzelen nam vliva sladke čut v srca — čut upanja. Kolikokrat nam ugrabi zlobna smrt dražega sorodnika, milega prijatelja ali znanca — kako tužno plaka sree po ljubljenej osebi, a zastonj jo išče solzno oko po širnem svetu, nikdar več se ne vrne! Žalostna resnica! Ali bo pa res tako na veke? Ne! — Mali zimzelen nam je porok, da ne! Kajti kakor zimzelen, okinčan spomladi z novo obleko, radostno v roke sega tovarišem in sestricam, ki so se v novej krasoti po pomladnjem klicu izbudili iz zimskega spanja, takó se bodemo tudi mi sošli s prijatelji in znanci v bliščobi in veličastvu, kadar zapustimo to solzno dolino in se preselimo tjà, kjer je naša prava domovina.

D. Majarón.

Razne stvari.

Drobtine.

Umrl je 10. dne pretečenega meseca po vseh slovenskih pokrajinah vsaj po imenu dobro znani gospod

Ivan Tušek,

bivši profesor na Ljubljanskej gimnaziji in vrl pisatelj slovenski. Kdor le količkaj pozná novejšo slovensko literaturo, posebno kar se tiče prirodopisja in naravoslovja, ta pozná tudi „Tuškovo“ imé. Tu naj oménimo posebno dve knjige, ki se nahajate največ po rokah naše slovenske mladine. Ti dve knjigi sta: „Štirje letni časi“ in „Prirodopis rastlinstva s podobami.“ Gosp. Ivan Tušek ima neprecenljive zasluge v našem domačem

slovstvu in njegovo imé ostane v vednem spominu slovenskega národa. Bog mu daj večni mir in pokoj, in večna luč mu naj sveti!

Kratkočasnice.

* Oče: Povej mi Jarnejček, ali si že slišal v šoli, koliko Dekagramov ima Kilogram? Jarnejček: Kilogram ima sto Dekagramov. Oče: Koliko Dekagramov je potem takem Kilogram soli? — Jarnejček: Tega pa še ne vem, oče; ker nam gosp. učitelj nove mere za sol še niso povedali.

* Berač: Prosim, gospod, da bi mi dali kaj vbogajme! — Gospod: Nemam drobiža. — Berač: Nu, pa izmenite debeli denar, ali ne veste, da je človeku treba imeti zmirom drobiža.

Rešitev šaljive naloge, rebusa in uganek v 3. „Vrtčevem“ listu.

Rešitev šaljive naloge:

*A dobi: 3 polne 1 na pol polno 3 pravne
steklenice; B dobi: 2 polni 3 na pol polne
2 prazni steklenici; C dobi: 2 polni 3 na
pol polne 2 prazni steklenici. Torej vsak
7 polnih, 7 na pol polnih in 7 praznih.*

To nalogo so prav rešili: Gg. B. Dedič, podtutitelj v Gornjem gradu; M. Robič, pri Sv. Miklavžu pri Ormužu; Fr. Krušnik, učitelj v Šentvidu na Dolenjskem; Drag. Korošec pri Sv. Kristofu poleg Laškega trga; Adolf Jurca, dijak v Ptuj; Anton Zupančič v Lobinji (Albona); A. in J. Mladič, dijaka v Ljubljani; J. K. v Ljubljani; Vekoslav Šehel in Anton Perne, učenca v Gornjem gradu; Lud. Pollak dijak v Kranji; Ivan Stergar, učenec v Kanalu (Primorje); Adolf Ferline in Fr. Gerstenmayer učenca v Ljubljani; Heliodor Chromi, učenec v Vel. Laščah. A. F. Škofič v Ljubljani; Ivan Zavodnik, dijak v Rudolfovem; Ivan Fajdiga v Kamniku. — Serafina Pirčeva, gospodična v Ljubljani; A. K. v Ljubljani; Marija Lapajue v Idriji; Ana Vučnikova, učenka 4. razreda v Št. Jurji na juž. železnici; Josipina Serneč, učenka v Mariboru; Minka Franko, učenka v Tolminu; Marija Kokošar, učenka iz Hudojužne in Fani Ferline v Ljubljani.

Rešitev rebusa:

Mali Peter stopi na miso, sega na polico po veliko torbo, da se jednaci s učenci.

Prav so ga rešili: Gg. Tone Brezovnik, učitelj v Vojniku; Ant. Zupančič v Lobinji (Albona); B. Dedič, podučitelj v Gornjem gradu; Fr. Krušnik, učitelj v Šentvidu na Dolenjskem; Jarnej Pirnat in Jos. Čepuder, učitelja na Raki; M. Rant, učitelj v Šturiji; Jos. Drozg, učitelj v Koprivnici; Dragotin Korošec pri Sv. Kristofu poleg Laškega trga; France Safran, cerkvenik v Ljubljani; Adolf Jurca in Svojnir Šegula, dijaka v Ptuj; Fr. Jerič, čevljar v Podgorji; Janez Pintar učenec na Doberni; Ivan Stergar, učenec v Kanalu; Henrik Vizijak, dijak v Kranji; A. in J. Mladič, dijaka v Ljubljani; Anton Jamár, realce v Ljubljani; Franjo Gostl in Jožef Kušar, dijaka v Ljubljani; Anton Božič, Franz Vargazon, Ivan Čagram in Jože Osterc, učenci v Ljutomeru; Vekoslav Šehel in Anton Perne, učenca v

Gornjem gradu; Jože Gorisek, Jože Pajk in Ant. Verbič, učenci v Zatični; Emil Šasel in Jož. Loj, učenca v Mokronogu; Adolf Ferline, Josip Kristan, Fr. Gerstenmayer, Adalbert Krašna in Henrik Več, učenci v Ljubljani; A. F. Škofič v Ljubljani; Pet. Miklavc, kmetski sin na Arlici; Ivan Zavodnik, dijak v Rudolfovem; Ljudevit Pollak, dijak v Kranji; Ivan Fajdiga iz Kamnika. — Marija Gantar pri Belcerkvi; Sofija in Žaneta Pirčeva, gospodični v Trziču; Serafina Pirčeva, gospodična v Ljubljani; Marija Pečenkova v Gorici; Marija Borštnik, gospodična v Šmarji na Dolenjskem; Jevdiga Kaligar, učiteljeva soproga v Mokronogu; J. K., gospodična v Ljubljani; Josipina Serneč, učenka v Mariboru; Tončka Kos in Nežka Koželj, učenki v Vojniku; Helena Šibanec in Rozalija Pavšar, učenki v Doberni; Fani Ferline, učenka v Ljubljani; Ana Vučnikova, učenka 4. razreda v Št. Jurji na juž. železnici; Marija Eržen, Marija Kovačič, Marija Lilek, Marija Skubec in Jovana Ulčar, učenke v Zatični; Marija Kokošar, učenka iz Hudojužne; Marija Mikota, Marija in Antonija Tomšič, učenke v Ljubljani; Minka Franko, učenka v Tolminu; Mici Pižmaht in Nani Penco, učenki v Mokronogu; Ljuboslava in Amalija Pivec na Arlici; Minka Pollak v Kranji.

Odgonetke uganek:

1. Miza; 2. Retkev; 3. Veter; 4. Krub;
5. Mačka; 6. Opeka (cegel) na strehi. 7. Lasé.

Od lanjskega leta (1876) imamo še nekaj „Vrtčevih“ iztiskov, pri katerih nam samo prvo število manjka. Če bi morda kdo rad imel ostalih 11 brojev, radi mu je damo vse skupaj za 60 kr. Posamezna števila dajemo po 8 kr. — Naj se tedaj podviza, komur kako število manjka od lanjskega leta, ker mu zdaj še lahko ustrežemo.

„Uredništvo.“

LISTNICA. Nekaterim gg. rešilec šaljive naloge in rebusa. Kdor nam svojega imena ne naznani do 26. dne dočignega meseca, ne moremo pozneje njegovega imena vrstiti med rešilce. Zatorej se lahko zgodi, da kako ime izostane, ker smo prepozno dobili pismo v roke. — F. K. v Šentvidu pri Z. S prvim številom lanjskega leta vam ne moremo postreči. — Nekaterim gospodom, ki nas vprašajo: Vsa letošnja števila „Vrtčeva“ se še dobijo. Kdor želi imeti popolno točaj, naj se kmalu oglasi.